

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2000-2001

29 maart 2001

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ECONOMIE, LANDBOUW, WERKGELEGENHEID EN TOERISME

Interpellatie van de heer André-Emiel Bogaert tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de uitbouw van de buurtdienstensector

Interpellatie van de heer Eddy Schuermans tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over het uitbouwen van een volwaardige diensteneconomie

Interpellatie van de heer Johan De Roo de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de discriminatie van bepaalde groepen op de arbeidsmarkt

Interpellatie van mevrouw Margriet Hermans tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme over het tewerkstellingsbeleid ten aanzien van ouderen

Vraag om uitleg van de heer Roland Van Goethem tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de werkloosheid bij 45-plussers

Interpellatie van mevrouw Veerle Declercq tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over het Kustactieplan en de nood aan een globale visie op het kustbeleid

Vraag om uitleg van de heer Didier Ramoudt tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over een classificatie van vakantieverblijven

Vraag om uitleg van mevrouw Trees Merckx-Van Goey tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, in verband met de financiële situatie van de Koninklijke Maatschappij voor Dierkunde Antwerpen

Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme

Donderdag 29 maart 2001

WAARNEMEND VOORZITTER : De heer Robert Voorhamme

– *De interpellatie wordt gehouden om 14.38 uur.*

Interpellatie van de heer André-Emiel Bogaert tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de uitbouw van de buurtdienstensector

Interpellatie van de heer Eddy Schuermans tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over het uitbouwen van een volwaardige diensteneconomie

De voorzitter : Aan de orde zijn de samengevoegde interpellaties van de heer Bogaert tot de heer Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de uitbouw van de buurtdienstensector, en van de heer Schuermans tot minister Landuyt, over het uitbouwen van een volwaardige diensteneconomie.

De heer Bogaert heeft het woord.

De heer André-Emiel Bogaert : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de uitbouw van de lokale diensteneconomie is een oud zeer. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen collectieve diensten zoals algemeen onderhoud en diensten aan personen, zoals kinderopvang en bejaardenzorg. Hierbij zijn vele actoren betrokken : de VDAB, de lokale overheden, de Vlaamse overheid, de werkwinkels, de federale overheid, de PWA's, de sociale economie, de privé-sector en andere. Er is dus een grote versnippering, waardoor de operationaliteit aan effectiviteit moet inboeten. Dat is al verschillende keren in de commissie aan bod gekomen en ook tijdens ons werkbezoek aan de VDAB van Kortrijk werd dit duidelijk. Ook in de beleidsnota van de minister voor 1999 tot 2004 staat dat de versnippering contraproductief is.

In het verleden heeft de minister een aantal voorwaarden in het leven geroepen, waaraan moet worden voldaan bij de uitbouw van dienstenwerkgelegenheid. Concept en uitvoering moeten eenvoudig zijn. De werkgelegenheid moet op maat van de burger gesneden zijn. De werknemers moeten volwaardige en duurzame arbeidscontracten krijgen. De financieringskanalen moeten verscheiden zijn. Er moet worden voorzien in een vermindering van de fiscale en parafiscale lasten op arbeid met een lage productiviteit. De uitkeringen moeten worden geactiveerd en er moet een origineel partnerschap zijn op lokaal niveau en op privé-niveau. Het gaat dus om een waaier van voorwaarden en mogelijkheden die de minister heeft gecreëerd. De uitwerking van die principes blijkt in de praktijk echter niet goed te lukken en dat leidt voortdurend tot discussies.

Ik heb de indruk dat de minister, zoals aangekondigd in de beleidsnota, in deze kwestie streeft naar een verplichte en constante samenwerking met het federale niveau. Bij wijze van voorbeeld verwijs ik naar het samenwerkingsprotocol op pagina 84 van de beleidsnota. De doelstelling was de PWA's tot een volwaardige en duurzame dienstenwerkgelegenheid te laten evolueren.

Over de uitbouw van het dienstenaanbod werd door de werkgevers een fundamentele discussie begonnen. De werkgeversorganisaties VEV, VOB, UWE en VBO vroegen op 16 februari 2001 om de sector van de buurtdiensten uit te bouwen binnen het privé-circuit en niet binnen de PWA's. Het ACV wees drie dagen later elk pleidooi voor privé-winst af. Ook in de beleidsnota komt deze kwestie vrij vaag aan bod. Voor de persoonsgebonden diensten verkiest de minister een dienstverlening door privé-werkgevers en privé-bedrijven uit de sociale economie. De buurtdiensten vallen daar onder. Voor de maatschappelijke dienstverlening wordt ook gerekend op een aanbod van de lokale overheden, de landelijke steunpunten en de VZW's.

Bogaert

Bij ons werkbezoek aan de VDAB van Kortrijk heb ik gemerkt dat het PWA ergens op de eerste verdieping zit, maar er was een probleem met de interactie. Het gaat om twee verschillende werelden die kunstmatig bij elkaar horen. Welke concrete visie heeft de Vlaamse regering op de inpassing van de PWA's in een coherente vorm van dienstwerkgelegenheid? Wat bedoelt de minister met 'volwaardige en duurzame dienstwerkgelegenheid', een begrip uit zijn beleidsnota? Hoe denkt de minister de doelstellingen concreet te realiseren? Welke beleidsinstrumenten zal hij gebruiken? Welke timing hanteert hij? Hoe verlopen de onderhandelingen met de federale regering? Welke verschillen zijn er tussen de visie van de minister en de visie van de federale regering op de PWA's? Kan de minister verduidelijken hoe zijn visie op het aanbod in de diensteneconomie zich verhoudt tot de visie van de werkgeversverenigingen? Kan de minister voor elk van de in zijn beleidsnota vermelde actoren verduidelijken waarom hij meent dat de actor in kwestie dit aanbod moet doen? Kan de minister zeggen waarin de complementariteit van de verschillende actoren schuilt? Hoe bepaalt hij die complementariteit?

De voorzitter : De heer Schuermans heeft het woord.

De heer Eddy Schuermans : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, PWA-tewerkstelling heeft aangetoond dat er een grote vraag is naar betaalbare huishoudelijke hulp en betaalbare hulp bij kleine activiteiten. Er is heel veel belangstelling voor PWA-tewerkstelling. Wie vandaag in een middelgrote stad een PWA'er wenst te gebruiken, wordt geconfronteerd met een wachtlijst. Soms moet men vier jaar wachten.

Alleenstaanden, gezinnen met twee werkende ouders, senioren en anderen vragen betaalbare hulp in en rond het huis. Vandaag werken er in Vlaanderen ongeveer 20.000 mensen in het PWA-systeem. De vraag is echter veel groter dan het aanbod. Men zou een veelvoud van het huidige aantal PWA'ers kunnen tewerkstellen.

De werkloosheid daalt en daardoor komen er minder mensen in aanmerking voor een PWA-statuut. Dat is natuurlijk een positieve evolutie, maar die heeft tot gevolg dat mensen moeilijk PWA'ers vinden. Men kan dan een beroep doen op het zwart-werkcircuit of de karweitjes gewoon laten liggen. Dat laatste kan echter spanningen in de leefomgeving opleveren.

Het PWA-systeem heeft een aantal negatieve kanten. Het blijkt de werkloosheidsval bij uitstek te zijn. Het cumuleren van de werkloosheidsuitkering, het geld dat men via PWA-arbeid verdient en eventueel nog een andere uitkering, levert vaak meer op dan wat men netto via normale tewerkstelling kan verdienen. Veel mensen blijven dus in het PWA-systeem. Ze zijn als PWA'ers immers niet verplicht om op vacatures in te gaan. Het reguliere dienstencircuit blijft in verhouding met het PWA-circuit vrij duur voor de gebruikers en dat staat de ontwikkeling van een volwaardige diensteneconomie in de weg. Het zou goed zijn moest men bij het overleg met de federale overheid deze negatieve kanten onder de aandacht brengen. Het accent zou op het activeren van de werkloosheidsuitkeringen moeten liggen, waardoor de loonkost van dit type van werk kan dalen en men eindelijk kan spreken van een begin van de uitbouw van een diensteneconomie.

De voorzitter : Mevrouw Declercq heeft het woord.

Mevrouw Veerle Declercq : Er zijn mensen die zich goed voelen bij PWA-werk, omdat ze zelf hun uren kunnen kiezen. We moeten in de toekomst zeker rekening houden met de vraag waarom mensen voor PWA-werk kiezen. Dat heeft veel te maken met de levenskwaliteit.

De voorzitter : Mijnheer de minister, ik zou zelf een aansluitende opmerking willen maken, die ook te maken heeft met het overleg met de federale overheid dienaangaande. De PWA's zijn vandaag ingebed in de werkwinkels. Op zich is dat een goede zaak, omdat het hier telkens gaat om tewerkstelling. Op die manier kan men wellicht ook de communicatie verbeteren tussen de verschillende initiatieven inzake de tewerkstelling van groepen die het moeilijk hebben op de arbeidsmarkt.

Onlangs heeft de RVA echter initiatieven genomen die ertoe zouden leiden dat de ambtenaren die tewerkgesteld zijn in de PWA's zich niet enkel zouden moeten bezighouden met werkgelegenheidsinitiatieven die tot nog toe eigen waren aan het PWA. Ze zouden zich ook moeten bekommeren om de dienstverlening inzake informatieverstrekking en inzake het bekomen van allerlei vormen van loopbaanonderbreking en dergelijke voor werkenden. Het gaat hier in feite dus om de decentralisatie van een dienstverlening die tot nu toe veeleer binnen de administratie van de uitbetalingsinstellingen geconcentreerd was dan binnen de administratie van de RVA. Dit is een vermenging van twee taken die weinig te maken hebben met tewerkstelling. Infor-

Voorzitter

matieverstrekking over de mogelijkheden van loopbaanonderbreking en dergelijke heeft weinig te maken met het oorspronkelijke doel waarvoor onder meer de werkwinkels zijn ingericht.

Mijn vraag is de volgende : zult u in het overleg rekening houden met deze recente wending binnen de PWA's ? Deze wending zou immers voor het concept van de werkwinkels zelf een beetje ontwrichtend kunnen werken, waardoor het accent op de verkeerde plaats komt te liggen.

Minister Landuyt heeft het woord.

Minister Renaat Landuyt : Ik zal beginnen met de vaststelling van mevrouw Declercq. Zij zegt dat de realiteit van het PWA aantoonbaar is dat de mensen door het PWA-stelsel in een zeer goede situatie zijn geraakt, en zich daarin goed voelen. Dat is een vaststelling. Theoretisch zou men kunnen zeggen dat het een werkloosheidsval is. Voor de betrokkenen zelf is het blijkbaar een soort welzijnsval. Ik vind dat het een realiteit is waarvoor niemand blind mag zijn. Het is goed voor de mensen en mag dus omwille van de theorie niet worden afgeschaft. Dat mag niet de reden zijn. Er is ook de schroom waarmee dit initiatief op nationaal niveau wordt bekeken. Ik denk niet dat iemand in deze regering zich geroepen voelt om het moeilijker te maken voor de mensen die het goed hebben.

Het is wel zo dat de oorspronkelijke doelstelling van het PWA-stelsel duidelijk wordt voorbijgeschoten. Het stelsel is te goed, en faalt als systeem om mensen opnieuw in het arbeidscircuit te krijgen. Daarom moet men nu de werkwijze opnieuw bekijken. Het PWA-stelsel is qua structurering een eigenaardige vorm van tewerkstelling, omdat het gesubsidieerd wordt via werkloosheidsuitkeringen met bijpassing. Dat kan dus nooit een permanente situatie zijn van de kant van de overheid.

De Vlaamse overheid is van mening dat men dat probleem niet mag vergroten. Men moet een rem kunnen zetten op de instroom, zonder daarvoor de betrokkenen te sanctioneren. Dit komt voortdurend terug in de discussie over de dienstencheque. Ik kan onmogelijk alle standpunten die worden ingenomen in de discussies tijdens de onderhandelingen zomaar publiek maken. Wat ik wel kan doen is onze visie even benadrukken. In het Vlaams Parlement is er momenteel blijkbaar een consensus over het feit dat men het systeem van de dienstencheques op een andere manier moet uitbouwen, en onze visie stemt daarmee overeen. Er zou een soe-

pel systeem van dienstencheques moeten zijn, ze zouden fiscaal aftrekbaar moeten zijn en ze zouden moeten openstaan voor vele aanbieders. De Vlaamse overheid moet de kwaliteit bewaken. Dat is de grote lijn die wij zien.

De discussie verloopt niet snel genoeg. Daarom proberen wij op het terrein de goede sporen uit te zetten om er volop voor te kunnen gaan. We proberen met Vlaamse middelen zoveel mogelijk stappen te zetten in de actie met de lokale werkwinkels.

De uitbouw van de lokale werkwinkels steunt voor een deel op het grote akkoord dat werd afgesloten tussen mezelf, federaal minister van Werkgelegenheid, mevrouw Onkelinx, minister Vande Lanotte, bevoegd voor de tewerkstelling van mensen van het OCMW, en de VVSG, die op dit moment de enige mogelijke vertegenwoordiger van steden en gemeenten is. We hebben een akkoord afgesloten om alles wat op institutionele poten gezet wordt in verband met diensten en werkgelegenheid, te laten verlopen via het concept van de werkwinkel, dus via de gemeenten. Het gaat hier om een basisakkoord, dat we in de uitbouw natuurlijk verder moeten hardmaken. Dat is het kader waarin de onderhandelingen verlopen.

Binnen dit kader kunnen we spreken van een eerste fase in de uitbouw van de lokale werkwinkels, en ondertussen ook van een tweede fase. De eerste fase loopt nog steeds en bestaat erin dat we werkwinkels openen in goed gekozen gemeenten. We proberen hierin zoveel mogelijk partners samen te brengen die te maken hebben met de problematiek van de weg naar het werk en met het creëren van dienstverlening voor werkenden. In eerste instantie gaat het hier om het PWA – de RVA dus – dat we hebben kunnen betrekken bij de werking van de lokale werkwinkels. Dat is een grote stap vooruit, want bij iedere oprichting is het moeilijk om een evenwicht te vinden tussen de federale diensten en de Vlaamse partners. Er is niet alleen een cultuurverschil, de ambtenaren moeten zich ook verantwoorden ten opzichte van hun diensten en hun minister. Iedere partner moet zijn overheid in het oog houden, maar toch verloopt de lokale samenwerking vlot. De vraag om verder werkwinkels uit te bouwen is enorm groot. Diegenen die de problematiek al jaren volgen, weten dat die samenwerking tussen de RVA en de VDAB een zeer grote stap vooruit is, die de discussies in de toekomst gemakkelijker zal maken.

Ik wil terloops ook opmerken dat de nieuwe opdracht die de RVA-ambtenaren krijgen in de werk-

Landuyt

winkels perfect aansluit bij het ideaalconcept van de werkwinkel. De werkwinkel is namelijk de plaats waar iedere burger van de gemeente terecht moet kunnen voor werk en waar hij dus ook alle basisinformatie hierover moet kunnen krijgen. Zoals we het in ons Vlaams interprofessioneel overleg tot uiting hebben gebracht, heeft de problematiek van loopbaanonderbreking ook iets te maken met de goede spreiding van het werk, zowel maatschappelijk als individueel. Het stoort me dus helemaal niet dat deze centrale plaats wordt gebruikt om aan adviesverlening te doen. Ik zou zelfs verder willen gaan, het lijkt zelfs een verleidelijk concept te zijn, als we merken dat de RVA zelfs nog meer dienstverlening wil kanaliseren via de werkwinkel dan we oorspronkelijk hadden verwacht. Ik vind dat veeleer een positieve evolutie.

De eerste fase in de uitbouw van de lokale werkwinkels bestaat dus uit het samenwerken tussen vele partners. De belangrijkste partners in het kader van deze problematiek zijn de RVA en de VDAB. In de tweede fase willen we vooruitlopen op de goede intenties van zowel de Vlaamse als de federale collega's. Ik verklaar mij nader. Er is geld vrijgemaakt om de dienstverlening verder uit te bouwen. In bepaalde centrumsteden zijn er al werkwinkels. De bedoeling is nu met de gemeenten te bepalen hoe het gesteld is met hun individuele en maatschappelijke dienstverlening aan burgers. Het streefdoel is te komen tot een planning en na te gaan of de gemeenten bereid zijn samen met mij te investeren. Ik wil op die manier zorgen voor een goede voedingsbodem voor een verdere uitbouw van de dienstverlening. Voor die verdere uitbouw van de dienst zelf zal ik de andere bevoegde ministers op het Vlaams niveau om steun moeten vragen. Bovendien moet ik eens uitzoeken hoe de dienstencheque van de federale regering in mijn goed plan kan passen.

In het concept van de dienstverlening gaan we er vanuit dat de gemeente het best geplaatst is om te weten welke individuele dienstverlening nog ontbreekt, bijvoorbeeld in de kinderopvang, voor haar burgers die werken, of willen gaan werken. Ze kan dus ook signaleren welke initiatieven nog ondersteund moeten worden. De bevoegde Vlaamse minister kan bijgevolg gebruik maken van en gestuurd worden door de informatie van de gemeente.

Door middel van de werkwinkels zorgen we ervoor dat de gemeente een beeld krijgt van de kwaliteit van het leven van haar werkende burgers en van de

dienstverlening, bijvoorbeeld kinderopvang, maar ook onderhoud van huis en tuin, enzovoort. Ook op het vlak van de maatschappelijke dienstverlening en de kwaliteit van het gemeentelijk of stedelijk leven zelf is de gemeente de juiste instantie, bijvoorbeeld om na te gaan hoe het staat met speelruimte voor kinderen, en hoe die wordt uitgebouwd en onderhouden. Dat kan dienstenwerkgelegenheid zijn.

Ook hiervoor geldt weer dat de bevoegde ministers een structuur aangeboden krijgen door de planning van de gemeente. Zo komen ze te weten hoe ze het best hun budget, via het kanaal van de gemeenten, investeren. Dat is onze basisfilosofie. Wij bereiden alles voor, om anderen het werk ten gunste van de burgers te laten doen.

De voorzitter : De heer Bogaert heeft het woord.

De heer André-Emiel Bogaert : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw algemeen en filosofisch antwoord. Het is wellicht moeilijk om de concrete vragen stuk voor stuk te beantwoorden, maar van belang is uw houding ten aanzien van de oproep van de werkgevers. Zij stellen voor om een privé-circuit uit te bouwen, en niet te werken met de PWA's. Ook u schreef in uw beleidsnota dat het in eerste instantie moet gaan om dienstverlening door privé-werkgevers en bedrijven uit de sociale economie. Dat sluit voor een deel aan bij de oproep van de werkgevers. Blijft dat uw houding ?

Minister Renaat Landuyt : Ik heb me op dat punt wellicht slecht uitgedrukt. Ik heb gezegd dat ik er voor ben om iedereen te laten meespelen in de dienstverlening. Daar moeten de opleidingscheques gestuurd worden.

U zei dat mijn antwoord filosofisch was. Ik had echter de bedoeling om concreet te antwoorden. We zouden graag kunnen vaststellen welke dienstverleners kwaliteitsvol zijn, zowel onder de zuivere privé-firma's, als onder de niet-gouvernementele organisaties, en onder de overheidsdiensten. Die kunnen dan gebruik maken van de cheque. Mijn antwoord is dus bevestigend : ik zit op de lijn van de werkgevers.

Ten aanzien van hun actie ben ik echter van oordeel dat ze gelijk hebben niet meer in overlegorganen te zitten, maar dat ze ongelijk hebben er geen werk van te maken. De werkgevers zijn in deze nog altijd de beste spelers.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer Johan De Roo de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de discriminatie van bepaalde groepen op de arbeidsmarkt

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer De Roo tot de heer Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de discriminatie van bepaalde groepen op de arbeidsmarkt.

De heer De Roo heeft het woord.

De heer Johan De Roo : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, in onze economie is er heel wat ruimte vrijgekomen om werk te geven aan mensen, dankzij een goede economische groei. We moeten dan ook bijkomende inspanningen doen op het vlak van werkgelegenheid. Het zal wellicht in de loop van de komende jaren noodzakelijk blijven de verschillende doelgroepen op een specifieke manier te benaderen, zoals reeds jarenlang gebeurt.

Heel wat grote privé-ondernemingen, maar ook aan de overheid gelieerde ondernemingen, voeren belangrijke herstructureringen door, met telkens natuurlijke afvloeiingen tot gevolg, hetzij via systemen van brugpensioenen, hetzij via andere methoden om mensen weer naar de dop te sturen – want daar komt het op neer. Ik heb deze morgen tijdens een interpellatie tot minister Sauwens al cijfers genoemd, onder andere over Sabena, Belgacom, en andere bedrijven. Ik wens ze niet te herhalen, maar het is duidelijk dat we met een probleem zitten.

De gouverneur van de Nationale Bank heeft erop gewezen dat we bijkomende inspanningen zullen moeten doen om de Europese normen inzake het aantal te creëren jobs te halen. Ons land heeft ook een bijkomende opdracht gekregen, via de eerste minister, naar aanleiding van de Europese top van vorige week. Met name zouden veel ouderen beter in de arbeidsmarkt blijven, en mogen ze daar niet vroegtijdig uit gedruimd worden. Ook daar moet een belangrijke inspanning voor gedaan worden.

Wie ook maar een beetje afwijkt van de doorsnee werknemer, wordt al gauw in een apart hokje gestopt, gekazerneerd in een doelgroep. Meteen wordt hij of zij ook anders benaderd en behandeld

– noem het gediscrimineerd – op de arbeidsmarkt. De wet verbiedt discriminatie, maar in de praktijk gebeurt het nog elke dag in vele bedrijven, hetzij op flagrante wijze, hetzij heel subtiel.

De werknemers die op een of andere manier worden achtergesteld op de arbeidsmarkt, zijn in een zestal doelgroepen onder te brengen : vrouwen, mindervaliden, allochtonen, laaggeschoolden, oude en jonge werknemers. Zij krijgen als groep, maar telkens ook als individu, te maken met hardnekkige vooroordelen en discriminatie, die hun tewerkstellingskansen ondergraven.

Van vrouwen wordt gezegd ze er steeds weer op uit zijn om tijdelijk of parttime het bedrijf te verlaten voor hun gezin. Volgens werkgevers brengt het een hele rompslomp met zich mee om hen te vervangen. Daarnaast achten werkgevers vrouwen vaak onbekwaam voor technische of leidinggevende jobs, ook al kunnen ze het vereiste diploma voorleggen.

Mindervaliden worden al te vaak getaxeerd op hun handicap, op wat ze missen, en te weinig op hun mogelijkheden, op wat ze evengoed kunnen als anderen. Werkgevers maken ook vaak praktische bezwaren, bijvoorbeeld tegen een aanpassing van de werkplaats of speciale accommodatie.

Allochtonen worden op vele plaatsen bewust niet aangeworven. Veel werkgevers vrezen dat ze weerstand oproepen bij de rest van het personeel, dat ze hen nauwelijks kunnen verstaan, of dat ze problemen kunnen krijgen als gevolg van een verschil in cultuur, bijvoorbeeld met maaltijden of met de ramadan. Als ze toch worden aangeworven, dan is het vaak voor de minst aantrekkelijke jobs. Ze moeten niet rekenen op een baantje als bediende of als contactpersoon met leveranciers. Ook statutaire jobs in de openbare sector gaan aan hun neus voorbij, omdat daarvoor de Belgische nationaliteit vereist is.

Laaggeschoolden zijn meestal de sigaar in de afvaltingskoers naar werk, want nog altijd werven vele werkgevers mensen aan die hoger geschoold zijn dan voor de vacante job nodig is. Van laaggeschoolden denkt men ook, meestal ten onrechte, dat ze niet zelfstandig kunnen werken, dat ze geen teamgeest hebben, dat ze moeilijk communiceren, of dat ze geen orders kunnen aanvaarden.

Oudere werknemers verwijt men dan weer dat ze halsstarrig zijn, dat ze vastgeroest zijn in routine, dat ze last krijgen van burn-out of van een gebrek aan motivatie, of dat ze niet bereid zijn om oplei-

De Roo

dingen te volgen. Bij een herstructurering zet men ze als eersten aan de kant. Ze krijgen dan weliswaar vaak een aantrekkelijke afvloeiingsregeling, maar het verdict luidt dat het afgelopen is als je 50 bent. Ze moeten dan ook niet meer proberen elders aan een job te komen. Jongeren ten slotte krijgen bij het solliciteren vooral het verwijt dat ze geen werkervaring hebben. Om deze dooddoener te ontzenuwen doen de werkgevers maar weinig inspanningen.

De voorbije 20 jaar werd een beleid gevoerd om de specifieke problemen van deze groepen van werknemers zichtbaar te maken en te ontleden. Daardoor werden tekorten in de bestaande wetgeving en discriminerende mechanismen blootgelegd. Met aangepaste maatregelen kon eraan worden verholpen of konden de gevolgen ervan verzacht worden. Zo'n doelgroepenbeleid heeft echter een groot nadeel. Werknemers die anders zijn, worden namelijk nog steeds bekeken als afwijkend van de norm.

Een nieuwe kijk op personeelsbeleid vergt een geheel nieuwe aanpak bij alle instanties die betrokken zijn bij de organisatie van de arbeidsmarkt. Bij aanwerving, selectie, onthaal, promotie, vorming, opleiding en arbeidsorganisatie van werknemers moet diversiteit als uitgangspunt worden genomen. De manier van werken en de instrumenten moeten daaraan aangepast worden. Het hoofddoel moet zijn iedereen kansen te geven op grond van eigen vaardigheden en mogelijkheden.

Er zijn concrete voorstellen voor zo'n gelijkekansenbeleid. Een aantal metaalsectoren namen een anti-discriminatieclausule op in hun CAO 1999-2000. De VDAB werkt met een migrantenactieplan. Upedi, de koepel van interimkantoren, sloot een CAO af tegen discriminatie, enzovoort.

Mijnheer de minister, wat zijn uw concrete plannen om het gelijkekansenbeleid in Vlaanderen inzake kansen op de arbeidsmarkt verder te ondersteunen? Kunt u een overzicht geven van de recente maatregelen op dit vlak? Hoe worden de Vlaamse bedrijven aangezet tot het voeren van een gelijkekansenbeleid?

De voorzitter : Minister Landuyt heeft het woord.

Minister Renaat Landuyt : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik zal trachten in grote lijnen op deze interpellatie te antwoorden. Verder zal ik u een tekst bezorgen met een uitgebreider uiteenzetting. Dit onderwerp verdient immers een ruimer debat dan

binnen het bestek van een interpellatie mogelijk is. We kunnen in aansluiting met de resolutie eens een stand van zaken opmaken en zien wat we verder kunnen doen.

Dit is immers een speerpuntproblematiek. Onze doelstelling is om de resterende werkzoekenden effectief kansen te bieden op werk, dankzij de krappe arbeidsmarkt. Uit screenings blijkt dat er een extra inspanning moet gebeuren op vlak van de allochtonen. De problematiek bestaat ook bij andere groepen, zoals arbeiders en vrouwen. Er moeten dus nog heel wat inspanningen gebeuren rond diversiteit.

We treden op dat vlak erg actiegericht op. Ik heb alle versies meegemaakt van de anti-discriminatie-wet. Ik heb steeds de frustraties gevoeld dat het in de praktijk erg moeilijk hard te maken is, zeker op het vlak van werk en woonst. Nu zie ik een kans vanuit de invalshoek van werkgelegenheid in het kader van de ideologie van deze regering, met name werk is de sleutel tot waardering van de persoon en de maatschappij. Ik heb de gelegenheid om via die sleutel wellicht goede dingen te doen, zowel voor de persoon als voor de maatschappij. Het doel van mijn beleid is eigenlijk : kleurrijk Vlaanderen in de praktijk.

Ik geef in de nota een opsomming van alle acties. De krappe arbeidsmarkt is een voordeel. Er is winst te maken voor iedereen. De bedrijven moeten zelf de werkenden zoeken. Ik hou nog steeds mijn strakke houding aan inzake immigratie. We moeten de fouten uit de jaren zestig en zeventig niet herhalen. Dat was geen goede situatie, noch voor de betrokkenen, noch voor het land van herkomst. We dragen daar nog steeds de gevolgen van. Nu dwingen we iedereen te roeien met de riemen die er zijn. Het komt erop aan de riemen te vinden en die te waarderen. We werken samen met alle bedrijven die deze politiek volgen.

We hebben een soort tri-visieproject opgezet. Dat is een mooie naam om de problematiek mens, maatschappij en milieu in de praktijk te brengen. We zoeken naar bedrijven die terzake een goed voorbeeld geven. Daarnaast plaatsen we experts om er mooie concepten van te maken. Dankzij die concepten wordt het voorbeeld verder doorgegeven. Dit gebeurt in een goede verstandhouding met steeds meer bedrijven. We hebben daarover ook een akkoord afgesloten met het VEV. Er zijn 800 bedrijven die zich afzetten tegen alle vormen van discriminatie. Ook met het VKW hebben we een akkoord gesloten.

Landuyt

Plots kwam dan de vaststelling dat de klanten van interimbureaus – dus in feite diezelfde bedrijven – toch vragen om te discrimineren. Ze stellen eisen die niets meer te maken hebben met de kwaliteit van de persoon. Daarom hebben we onze werkwijze enigszins aangepast. We hebben de interimsector beloofd dat het concurrentie-argument zal wegvallen. Als alle bureaus weigeren om discriminerende vragen te beantwoorden met de zekerheid dat de concurrerende interimbureaus dat ook doen, wordt die markt uitgeschakeld. Op die manier kunnen we een onderscheid maken tussen wie correct is en wie niet.

Elk interimbureau krijgt dezelfde brief. Als een klant een discriminerende vraag stelt, wordt die brief opgestuurd met de vermelding dat men daar niet aan meedoet. Dat akkoord hebben we afgesloten met de vereniging van interimbureaus. Ik ben natuurlijk ook niet naïef. Ik besef dat er een groot verschil is tussen het afsluiten en het uitvoeren van een akkoord. Daarom hebben we de sociale inspectie een specifieke opdracht gegeven. Iedere inspecteur krijgt zijn gebied en moet drie vragen stellen aan alle interimkantoren. De eerste vraag is of ze de brief van de centrale zetel hebben gekregen. De tweede vraag is hoe ze ermee omgaan. Ten derde vragen ze hoe ze reageren als ze nog niet over de brief beschikken.

We hebben nu alle cijfers binnen. We maken het onderscheid tussen interimbureaus die zich aan het akkoord houden en zij die dat niet doen. Ten opzichte van de groep die zich er niet aan houdt, zullen we nog een stap verder gaan. De sociale inspectie zal opnieuw op pad gaan en nog wat dieper graven om uit te vissen wie de klanten zijn. In een volgende fase zullen we dan ook naar de bedrijven stappen die een dergelijke discriminerende politiek voeren. Ik neem het niet dat bedrijven erover klagen dat ze vacatures niet kunnen invullen, terwijl ze mensen weigeren omwille van eisen die niets te maken hebben met de arbeidskwaliteiten.

We stellen vast dat we ten opzichte van de gemeenten eenzelfde soort politiek zullen moeten volgen. Gemeenten kennen niet eens de reglementering en mogelijkheden van aanwerving van allochtonen. We hebben de dwingende vraag gesteld aan de VVSG om daar informatie over te verstrekken aan de gemeenten. Die misverstanden moeten uit de wereld worden geholpen. Op die manier kunnen we achterhalen welke gemeenten het doen uit onwetendheid – wat op zich ook al erg is – en welke bewust. Ook hier zullen we stimuleren dat mensen

worden aangeworven omwille van de arbeidskwaliteiten. Dat is in grote lijnen onze werkwijze.

De voorzitter : De heer De Roo heeft het woord.

De heer Johan De Roo : Ik dank de minister voor zijn antwoord. Ik ben tevreden als ik het uitgebreide antwoord kan ontvangen.

De voorzitter : Misschien kan het antwoord van de minister aan alle leden worden bezorgd. Dit kan een goede basis vormen voor een discussie in de commissie omtrent de uitvoering van de resolutie.

Minister Renaat Landuyt : Een van de opmerkingen is vaak dat de overheid het voorbeeld moet geven. Ik zit daar vaak mee verveeld omdat ik dat niet in de hand heb. Ik doe maximale inspanningen in mijn kabinet en administratie. Andere administraties vallen echter niet onder mijn bevoegdheid. Ik stel voor dat daar in het kader van de resolutie ook over wordt gepraat. De informatieambtenaar zou daarrond wellicht ook informatie kunnen verzamelen.

De voorzitter : De heer De Roo heeft het woord.

De heer Johan De Roo : Ik wil nog een opmerking maken. De eerste minister is van de Europese top teruggekomen met de opdracht om de tewerkstellingsgraad van ouderen sterk op te drijven, zelfs te verdubbelen in een aantal jaren. Dat is een enorme opgave. Gisteren werden door de voorzitter van het ACV cijfers bekendgemaakt in verband met de stand van zaken op dat vlak. Hij stelt dat de overheid best eens in eigen boezem kijkt. Hij had het dan waarschijnlijk niet alleen over de Vlaamse, maar ook over de federale overheid en de gemeenten, dus de overheid in het algemeen. 20 percent van de gepensioneerden uit overheidsdiensten zouden genieten van specifieke regelingen en beëindigen hun loopbaan tussen 50 en 55 jaar. Dit maakt deel uit van deze problematiek van het optrekken van de werkloosheidsgraad bij ouderen. Dit zou een interessant debat kunnen worden, gezien de diverse voorbeelden van discriminatie waarover ik het had in mijn interpellatie.

Minister Renaat Landuyt : Dan moeten we het misschien eens hebben over de stand van zaken met betrekking tot de diversiteit in het personeelsbeleid en op basis daarvan verdere acties afspreken met het parlement.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Interpellatie van mevrouw Margriet Hermans tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme over het tewerkstellingsbeleid ten aanzien van ouderen

Vraag om uitleg van de heer Roland Van Goethem tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de werkloosheid bij 45-plussers

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van mevrouw Hermans tot de heer Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme over het tewerkstellingsbeleid ten aanzien van ouderen met daaraan toegevoegd de vraag om uitleg van de heer Van Goethem tot minister Landuyt, over de werkloosheid bij 45-plussers.

Mevrouw Hermans heeft het woord.

Mevrouw Margriet Hermans : Mijnheer de voorzitter, ik weet dat dit onderwerp hier al uitvoerig is behandeld. Toch wil ik de zaken even bekijken vanuit een andere invalshoek. Ik zal trachten dit alles beknopt te doen, want er is reeds veel gezegd. We werken inderdaad aan de actieve welvaartsstaat, waarbij arbeidsrecht bijna arbeidsplicht zou moeten worden. Zoals professor Van Steenberge zegt in dit verband : we moeten uitsluiting uitsluiten door insluiting. Door deze structurele aanpak, meer specifiek via arbeid, krijgen mensen opnieuw een plaats in de samenleving.

– *De heer André-Emiel Bogaert, voorzitter, treedt als voorzitter op.*

Daar zijn heel wat strategieën voor nodig. Een van de strategische doelstellingen in het beleid van de minister is terecht het vergroten van de participatie van die bevolkingsgroepen die ondervertegenwoordigd zijn op de arbeidsmarkt : de 50-plussers, de laaggeschoolde vrouwen en ook de langdurig werklozen. Er gaan steeds meer stemmen op om die oudere werklozen en die 50-plussers aan te moedigen om opnieuw deel te nemen aan die arbeidsmarkt. Gezien het huidige gunstige economische klimaat is er een behoefte aan werkkrachten. Veel werkzoekenden krijgen dan ook onverwachte kansen. Ze worden soms opgeroepen om deel te nemen aan het arbeidsproces en zijn daar totaal verbaasd over, want ze dachten dat ze al heel lang waren afgeschreven en dat hun kans op werk vrijwel onbestaande was. Nu blijkt dat men hen nodig heeft.

Dit vergt een psychologisch andere aanpak. Die mensen zijn immers hun vertrouwen en zelfvertrouwen kwijt, ze zijn bang om steeds weer te mis-

lukken. Wanneer ze soms worden opgeroepen voor een bepaalde job, blijkt al heel snel dat ze er niet bekwaam voor zijn. Afgelopen weekend lanceerde De Standaard een nep-enquête waarin men beweerde dat 60 percent van de langdurig werklozen en 50-plussers helemaal niet bereid is om te gaan werken. Dat was dus niet waar, maar 68 percent van de Vlamingen verklaarde zich daarmee akkoord. Als dus de maatschappij niet gelooft in hen, en ze geloven ook niet in zichzelf, dan moeten we ons afvragen of het wel genoeg is om hun die job aan te bieden. Moeten we hen niet letterlijk uit de zetel sleuren en hen psychologisch ondersteunen zodat ze iets meer zelfrespect en -vertrouwen opbouwen ? Dat herwonnen respect en vertrouwen kan dan weer de basis vormen voor een hernieuwde motivatie om opnieuw een engagement op te nemen op de arbeidsmarkt. Professor Van Steenberge gaat hier heel ver in. Hij vindt dat er sprake zou moeten zijn van werkplicht in plaats van werkrecht, en dat tot 70 jaar, zij het in een aangepaste vorm.

Om dit beleid ten aanzien van ouderen kans op slagen te geven is er nood aan duidelijke opties en gerichte maatregelen. In de realiteit hebben noch de VDAB noch de RVA echter momenteel een systeem om mensen opnieuw slagvaardig te maken. Hun opdracht bestaat erin om mensen met een diploma of een opleiding aan werk te helpen en te proberen mensen zonder opleiding of diploma een opleiding te bezorgen. Daarom en vanuit de overtuiging dat er vandaag volop moet worden gewerkt in functie van de toekomst had ik de minister graag de volgende vragen voorgelegd.

Mijnheer de minister, hoever staat het met het uitwerken van de strategische doelstelling inzake de verhoging van de participatie van ondervertegenwoordigde bevolkingsgroepen op de arbeidsmarkt, zoals geschetst in uw beleidsbrief ? In welke maatregelen hebt u reeds voorzien ten aanzien van de 50-plussers, in het bijzonder voor de oudere laaggeschoolde vrouwen, en dit zowel op korte als middellange en lange termijn ? Welke innoverende initiatieven worden naar voren geschoven op het vlak van aangepaste tewerkstellingsvormen voor 50- en 60-plussers ? Op welke wijze komt de minister tegemoet aan het probleem van de demotivering waarmee heel wat ouderen te kampen hebben als gevolg van de beleidsopties van de voorbije jaren ? Zijn er initiatieven genomen die zich specifiek toespitsen op het herwinnen van zelfvertrouwen en -respect bij mensen die eerder uit de arbeidsmarkt werden gestoten ? Is er in dit verband sprake van overleg met of initiatieven in samenwerking met de minister van Welzijn ? Op welke manier heeft de minister bij het uittekenen van zijn tewerkstellings-

Hermans

beleid oog voor het welzijn van deze groep, en niet alleen voor het verhogen van de welvaart door middel van tewerkstelling ?

De voorzitter : De heer Van Goethem heeft het woord.

De heer Roland Van Goethem : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte leden, mijn vraag sluit min of meer aan bij de interpellatie van mevrouw Hermans, maar ze is specifiek. De Koning Boudewijnstichting heeft een proefproject gelanceerd, waarbij de instelling honderd werkloze 45-plussers een intensieve begeleiding gaf. Dat heet 'outplacement'. Van deze 45-plussers had 30 procent na 5 maanden een betrekking gevonden. Na een jaar was 55 procent aan het werk en na twee jaar zelfs 68 procent. Volgens de Koning Boudewijnstichting heeft dit dus de tewerkstellingskansen van werkloze 45-plussers aanzienlijk verbeterd : de kansen stegen met 113 procent. Tijdens dezelfde periode bleek immers dat van een controlegroep werkloze 45-plussers die zonder begeleiding op zoek waren naar werk, slechts 30 procent werk had gevonden. Het vinden van een nieuwe job is uiteraard heel belangrijk voor 45-plussers, daar ze zich zo betrokken voelen bij het sociale leven en dergelijke. Uit een kosten-batenanalyse gemaakt door het studie bureau Tempera blijkt dat er een maatschappelijke winst is, ondanks de betrekkelijk hoge investering van 100.000 frank per deelnemer. Op langere termijn, over een periode van vijf jaar, blijkt er een maatschappelijke winst te zijn van 18,2 miljoen frank. Niet alleen had dit project een gunstig effect op de deelnemers, het komt ook de maatschappij ten goede.

Mijnheer de minister, was u op de hoogte van het proefproject van de Koning Boudewijnstichting ? Bent u, nu de positieve resultaten bekend zijn, bereid maatregelen te nemen die dezelfde benadering van de werkloosheidsproblematiek bij 45-plussers inhouden ? Bent u bereid binnen uw budget middelen vrij te maken die de uitvoering van een dergelijk outplacementproject mogelijk maken ?

De voorzitter : De heer Maes heeft het woord.

De heer Jacky Maes : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, als de voorstellen van resolutie van onze collega's worden uitgevoerd, zal dat een aanzienlijke verhoging van de tewerkstelling met zich meebrengen.

Ik heb mijn bedenkingen bij voorstellen om mensen die mentaal al voorbereid zijn om binnen enkele jaren te stoppen met werken, aan te zetten om toch te blijven werken. Velen onder hen hebben al allerlei plannen gemaakt. Het lijkt mij onwaarschijnlijk dat ze ertoe kunnen worden overgehaald om die zomaar op te geven.

In een aantal beroepen zijn mensen rond hun vijftigste fysiek op. Ik zie niet in hoe men bijvoorbeeld verpleegsters en bouwvakkers van die leeftijd kan verplichten er nog eens tien jaar bij te doen. Een heleboel mensen moeten lichamelijk zeer belastend werk doen. Mijns inziens mag men hen niet verplichten tot bijkomende arbeid. We moeten niet proberen om de bijdrage van de reeds actieve werknemers nog te doen toenemen, maar ons richten tot bevolkingsgroepen die nu uit de boot vallen.

De voorzitter : Mevrouw Declercq heeft het woord.

Mevrouw Veerle Declercq : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, er zijn ook heel veel mensen die tegen hun zin zijn gedwongen om te stoppen met werken. De reden daarvoor was van financiële aard : jonge werknemers zijn nu eenmaal goedkoper. Deze mensen hadden moreel gezien het recht om te blijven werken. Natuurlijk moeten mensen die hun loopbaan willen beëindigen, dat ook kunnen doen. Hetzelfde geldt echter voor degenen die actief willen blijven.

De voorzitter : Minister Landuyt heeft het woord.

Minister Renaat Landuyt : Ik ben verrast dat iemand van het Vlaams Blok de Koning Boudewijnstichting in een positief daglicht stelt. In de Vlaamse regering krijg ik ervan langs als ik wat te nauw samenwerk met deze vereniging.

De Koning Boudewijnstichting organiseert af en toe een project en trekt daar veel mediabelangstelling mee. Soms komt ze echter te laat en heeft de Vlaamse overheid al structurele maatregelen genomen. In dat geval is de onnodige mediaconcurrentie betreurenswaardig.

De Vlaamse overheid heeft een herplaatsingsfonds opgericht. Ze garandeert oudere werknemers die door een herstructurering hun baan verliezen en die geen beroep kunnen doen op de waarborgen waarin is voorzien in de nationale CAO's, dat er geld is om hen te helpen, in de eerste plaats door outplacement. Vlaanderen heeft dus voor een eigen vangnet gezorgd, en blijkbaar vindt de Ko-

Landuyt

ning Boudewijnstichting dat samen met het Vlaams Blok een goed initiatief.

Mevrouw Hermans, de administratie meet jaarlijks de vorderingen in verband met de strategische doelstellingen inzake de verhoging van de participatie van ondervertegenwoordigde bevolkingsgroepen op de arbeidsmarkt. We willen zo geïntegreerd mogelijk werken. Hoewel ik een voorstander ben van diversiteit, is het mijns inziens een slecht idee om elke categorie apart te gaan behandelen. Iedereen moet op een gelijke manier worden behandeld. De inspanningen die we doen voor allochtonen, moeten we ook doen voor vrouwen, ouderen, gehandicapten enzovoort. Niemand mag worden achtergesteld.

We zijn evenwel niet blind voor uitzonderlijke situaties, vandaar bijvoorbeeld het herplaatsingsfonds. Het socialprofitbeleid berust op onze visie op de perfecte loopbaan. We proberen een gruwelijke interpretatie van de actieve welvaartsstaat te corrigeren, namelijk het idee dat iedereen gewoon langer moet werken. Dat is echt niet wat ik begrijp onder 'actieve welvaartsstaat'. Als het goed gaat, moeten de mensen het beter krijgen. Het kan niet de bedoeling zijn dat iedereen levenslang krijgt, hetzij om te werken, hetzij om te leren. Dat is de meest conservatief-liberale versie van de actieve welvaartsstaat die denkbaar is. Ik durf geen enkele VLD-er verwijten zo enggeestig te zijn.

De algemene politiek is dus een geïntegreerde politiek. We hebben daarbij veel oog voor een betere loopbaanplanning. De tijdskredieten waarin we hebben voorzien voor de sociale sector zijn daar een goed voorbeeld van. Ze zijn afgestemd op de situatie van de 50-plussers, waarvan sommigen bijvoorbeeld kampen met rugklachten. We gaan er niet van uit dat mensen van de ene op de andere dag niet meer mogen werken, maar zorgen ervoor dat ze een zachte landing kunnen maken. We houden er rekening mee dat oudere werknemers over een schat aan kennis en ervaring beschikken, maar soms minder kracht hebben. Ik verwijs naar de peterschapsformules : ouderen begeleiden jongeren en tonen hen, op basis van hun ervaring, hoe ze hun energie het best kunnen gebruiken.

Dit soort mogelijkheden bouwen we ook in de akkoorden met andere sectoren in. We proberen ervoor te zorgen dat bedrijven hun oudere werknemers langer aan de slag houden, door in mogelijkheden te voorzien om minder te werken. Door ouderen jonge werknemers te laten opleiden, blijft de

knowhow van het bedrijf bewaard. In zekere mate geeft dit het bestaan van oudere werknemers ook zin. Mensen zijn in eerste instantie vaak blij als ze niet meer moeten werken : ze zijn ervanaf. Ze zijn echter van heel veel af, ook van een deel van hun persoonlijke waardigheid. Daar moeten we rekening mee houden.

De Vlaamse overheid heeft samengewerkt met het bedrijf Daikin aan een project dat zich specifiek tot ouderen richtte. Juridisch is dat niet zo vanzelfsprekend. De optie is wel dat men ouderen aanspreekt. Dat is niet evident. Dit gebeurt in samenspraak met de VDAB, T-Interim en Creyf's. Men spreekt de mensen aan en kijkt buiten het bestand van de RVA. Degenen die officieel niet meer werkzoekend zijn, trekt men nu wel aan. Men laat hen ook voelen dat ze geen schrik moeten hebben. Sommigen zijn immers bevreesd om in een groeiend bedrijf te gaan werken omdat ze denken dat ze niet kunnen volgen. De VDAB past hiervoor specifiek de opleiding aan. Men zorgt ervoor dat de mensen terug zelfvertrouwen krijgen en voelen dat ze het ritme toch aankunnen. Pas op het eind van de opleiding doet men een medische selectie.

De opleiding is meer gericht op het kweken van zelfvertrouwen. Daarna biedt men korte interimcontracten aan om de mensen te laten proeven van de werksfeer. Dit laat ook toe om korte werktijden voor te stellen. Men gaat hier zeer creatief mee om, vooral voor de categorie van de bevolking die lang fulltime heeft gewerkt. Men mag niet vergeten dat sommigen op hun 55 jaar een carrière van 35 à 40 jaar achter de rug hebben. Voor ons is het makkelijk praten omdat spreken voor ons werken betekent. Wij kunnen dat iets langer volhouden dan iemand die onze leeftijd heeft maar zwaar werk heeft verricht.

We maken effectief werk van het zelfvertrouwen van de mensen. Men zou daar een uitgebreid ontwerp van decreet over kunnen maken maar het is beter om met een overheidsinstelling of een privé-partner gerichte acties op te zetten. De luxe van het huidig werkgelegenheidsbeleid, dat kan leiden tot een echt welzijnsbeleid, is te danken aan de druk op de arbeidsmarkt. De bedrijven hebben de mensen nodig. Daar waar er effectief problemen zijn, voorzien wij bijvoorbeeld in het betalen van opleidingskosten. Soms gaat het om een verdoken vorm van vergoeding van het productieverlies. Zowel het bedrijf als de betrokkene kan zelfvertrouwen opbouwen.

In strikte zin plegen we hierover geen overleg met de minister van Welzijn. Er ontstaat een scheidings-

Landuyt

lijn. Ik hou me bezig met het werkgelegenheidsbeleid en wil iedereen in het circuit brengen. De onderste grens wordt uitgemaakt door de sociale werkplaatsen. Daarnaast is er de lijn van de beschutte werkplaatsen. Dat is de grens tussen welzijnszorg en arbeid. Daar trachten we wel koppelingen te maken dankzij initiatieven van de Koning Boudewijnstichting. Deze stichting levert wat dat betreft goed werk. Heel Vlaanderen juicht dit toe. Het gaat hierbij om de problematiek van de arbeidszorg. We trachten ervoor te zorgen dat de zaken beter in elkaar vloeien.

Voor het overige is het mijn doelstelling dat één categorie van mensen werkloos wordt, namelijk de welzijnswerkers. De dag dat men voor hen geen werk meer heeft, is het uitstekend gesteld met het welzijn. Een goed begrepen concept van actieve welvaartsstaat op een krappe arbeidsmarkt kan wonderen doen.

De voorzitter : Mevrouw Hermans heeft het woord.

Mevrouw Margriet Hermans : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Net zoals de heer Maes ben ik er ook geen voorstander van dat bijvoorbeeld een bakker bij wijze van spreken tot zijn 80 jaar achter de oven staat. Mijn eigen vader is op de dag van zijn pensioen doodgefallen. Ik ken de problematiek. Men moet aan een boer ook niet vragen dat hij met zijn schop de akker blijft omspitten. Verpleegsters moeten ook niet tot hun 60 jaar iemand van 75 optillen.

In onze maatschappij is er echter een zapcultuur ontstaan. Die bestaat niet enkel voor de televisie maar ook in het dagelijks leven. De tijd dat iemand op 18 of 24 jaar begint te werken en op 60 jaar met pensioen gaat, is zo goed als voorbij. We moeten de mensen aanmoedigen iets anders aan te pakken, ook als ze daar niet voor zijn opgeleid. In de jaren zestig en zeventig werd iedereen nog voor alles ingeschakeld. Nu beschermen we te veel. Een verpleegster kan echter perfect aan het onthaal zitten en precies aanduiden bij wie bezoekers moeten gaan. Ik heb het daarbij niet graag over plicht. Veel mensen werken vrijwillig in ziekenhuizen.

Mijnheer de minister en geachte collega's, ik stel voor dat we hierover te gepasten tijde een hoorzitting houden met eventueel vertegenwoordigers van de Koning Boudewijnstichting. Ook professor Van Steenberge is in dit verband met projecten bezig, die trouwens worden ondersteund door het Vlaams

Parlement. Ik was echt gecharmeerd door zijn voorstellen. Ik heb aan een aantal collega's gevraagd mijn verzoek voor een hoorzitting te ondersteunen.

De voorzitter : De heer Voorhamme heeft het woord.

De heer Robert Voorhamme : Mijnheer de voorzitter, als men hoorzittingen organiseert, is het belangrijk dat het probleem op de juiste manier wordt benaderd. Het principe moet zijn dat zolang mensen er zin in hebben, ze moeten kunnen blijven werken. Waar de grens ligt, maken de mensen zelf uit.

Het probleem is dat de meeste mensen na verloop van jaren geen zin meer hebben om te werken. De belangrijkste reden is de werksituatie zelf. Een onderzoek van de Stichting Technologie Vlaanderen heeft onlangs eens te meer aangetoond dat het modern human resources management, waaronder onder meer een personeelsvriendelijk beleid valt, binnen de Vlaamse bedrijven op dit ogenblik slechts in 15 percent van de bedrijven is ingeburgerd. Slechts 15 percent beantwoordt aan een hedendaags human resources management. Dit betekent dat 85 percent van de Vlaamse ondernemingen aan de zaak veel lippendienst bewijst, maar in de feiten nog op een oubollige manier omgaat met het personeel.

Zolang dit het geval is en de verhouding van 15 percent niet kan worden opgetrokken, is de discussie over de actieve welvaartsstaat een verkeerd debat.

De voorzitter : De heer Van Goethem heeft het woord.

De heer Roland Van Goethem : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. U hebt me heel fier verkondigd dat er binnen de VDAB een fonds voor outplacement bestaat. Dat verheugt me. Ik vind het alleen spijtig dat ik er geen resultaten van heb gekregen. Ik ben hier met tastbare cijfers gekomen. De minister had dan toch ook concrete resultaten van dat outplacementfonds kunnen voorleggen.

De voorzitter : De heer Maes heeft het woord.

De heer Jacky Maes : De minister haalt het voorbeeld van Daikin aan. Daikin is geen bedrijf met een tekort aan potentiële arbeiders. Er zijn in onze streek immers nog genoeg werkzoekenden. Het bedrijf heeft geprofiteerd van de roep om oudere

Maes

werklozen. Als het warm is, neemt Daikin mensen aan, maar slechts voor veertien dagen. De beweegredenen zijn zeker niet altijd zo mooi als men laat uitschijnen.

De voorzitter : Mevrouw Hermans heeft het woord.

Mevrouw Margriet Hermans : We hebben het nu uitsluitend over de 50-plussers gehad, maar we moeten het misschien ook over langdurig werklozen hebben en al degenen die qua arbeid uit de boot vallen. We mogen ons niet te hard op de 50-plussers concentreren.

De voorzitter : Minister Landuyt heeft het woord.

Minister Renaat Landuyt : De heer Maes zegt dat we wantrouwig moeten zijn tegenover bedrijven. Een bedrijf denkt altijd vanuit een winstlogica. We moeten daar zeker niet blind voor zijn. De situatie is nu van dien aard dat men ook winst kan maken als men goede dingen doet. Waarom zouden we daar dan tegen zijn ?

Voor de laaggeschoolden hebben we nu een systeem uitgewerkt waardoor in bestaande bedrijven invoegafdelingen worden opgericht. Dat betekent dat een bedrijf dat een nieuwe afdeling opricht, dat aan taakafsplitting doet of dat een bepaalde afdeling wil laten groeien, van ons een erkenning krijgt om laaggeschoolde langdurig werklozen aan te nemen. Het eerste jaar betalen wij dan 60 procent van de loonmassa, het tweede jaar 40 procent, het derde jaar 20 procent en het vierde jaar niets. Ik ben dat systeem nu aan het propageren bij werkgeversorganisaties, omdat ik weet dat werkgevers daar voordeel uithalen. Ik haal daar ook voordeel uit en de mensen die worden tewerkgesteld eveneens. Deze laatsten hebben dan geen welzijnswerker nodig om weer in een werkritme terecht te komen. De bijpassing geven we omdat deze mensen minder productief zijn dan anderen. Het bedrijf wint op die manier iets, maar ook de maatschappij en de mensen die worden tewerkgesteld.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Interpellatie van mevrouw Veerle Declercq tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over het Kustactieplan en de nood aan een globale visie op het kustbeleid

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van mevrouw Declercq tot de heer Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over het Kustactieplan en de nood aan een globale visie op het kustbeleid.

Mevrouw Declercq heeft het woord.

Mevrouw Veerle Declercq : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik beperk mij tot wat niet in het interpellatieverzoek staat.

Ooit was de kust een ononderbroken landschap en een ecologische eenheid. De kust heeft nu echter met sociale, ecologische en economische problemen te kampen. Er is een hoge werkloosheidsgraad en er is armoede. Het toerisme gaat achteruit. De hervorming van de visserijsector dringt zich op. Er is een grote woningproblematiek omwille van de tweede verblijven. Vandaag zijn er nog maar 36.000 hectare duinen over en die zijn dan nog versnipperd.

Ik wil het nu even hebben over het Kustactieplan. De pier van Oostende kost 135 miljoen frank. In de pers lees ik dat er 15 miljoen frank naar Toerisme Vlaanderen gaat en elders lees ik dat er 30 miljoen frank naar Toerisme Vlaanderen gaat. Bovendien beloofde minister Landuyt volgens de pers nog eens 166 miljoen frank. Ik heb de artikels bij.

Mijn bezorgdheid gaat niet zozeer uit naar de jachthaven, de pier en het project van 10 miljoen frank in verband met het optimaliseren van het kustweerbericht. Ik mis voor een stuk echter een algemene visie. In de pers kunnen we lezen over chaos aan de kust. Koksijde plant een reusachtig ondergronds evenement en rekt daarvoor op subsidies van Toerisme Vlaanderen en van Europa. Minister Vande Lanotte blijft ijveren voor een militaire luchthaven. Blankenberge vindt ook de nodige miljoenen. Bovendien zijn er het Finistera-project en de zonevreemde campings. Ik weet dat dit niet allemaal tot de bevoegdheid van de minister behoort, maar mijn grote bezorgdheid is dat er een totaalvisie mankeert. Wat willen we met onze kust doen ? Kunnen we via overleg niet bepalen wat waar moet gebeuren ? Oostende is geschikt voor dit, Koksijde is geschikt voor dat, De Panne is geschikt voor iets anders en Knokke voor nog iets anders. Hier moet grondig over gepraat worden.

Declercq

De Europese Commissie probeert al jaren via een structuurbeleid de ontwikkeling van de achtergestelde regio's te bevorderen. De Westhoek en de middenkust kregen in vorige programmaperiodes steun en een 5b-statuuat. Nu komt er een miljard frank vrij en ik denk dat het nu of nooit is.

We hebben het plan op de kop kunnen tikken en we vinden het een heel degelijk en goed uitgewerkt plan, maar wij maken ons zorgen over de opvolging en de concrete uitwerking ervan en over het volgen van de adviezen in verband met duurzame ontwikkeling. Bovendien gaat het in het plan over milieu, natuur, toerisme, ruimtelijke ordening en tewerkstelling. Dat zijn allemaal verschillende bevoegdheden. Er zijn ook verschillende gemeenten en provincies bij betrokken en iedereen die de kust kent, weet dat kustbewoners een eigen mentaliteit hebben die overleg vaak moeilijk maakt.

Wij vragen vooral een algemene visie op de kust. Vindt de minister ook dat er een algemene visie moet komen? Indien zijn antwoord op de vorige vraag bevestigend is, welke initiatieven zal de minister dan nemen? In het beleidsplan staat dat er al tal van nieuwe projecten zijn voor het Kustactieplan en dat daarvoor in 500 miljoen frank is voorzien. Wat kan er met dat geld allemaal gebeuren? Is de minister bereid om die nieuwe projecten te verbinden aan criteria die zorgen voor een ecologische meerwaarde? Wat wordt er gedaan aan het mobiliteitsprobleem? De laatste vraag stelde ik met het groot ondergronds evenement te Koksijde in gedachten.

De voorzitter : De heer Maes heeft het woord.

De heer Jacky Maes : De minister wil duidelijk werk maken van kust. Dat is op zich goed. De gemeentebesturen blijven echter met vragen zitten over de coherentie van de plannen. Zolang op het veld niet bewezen wordt dat de minister verkeerd bezig is, denk ik dat wij hem krediet moeten geven. Ik vraag me af wat er zal gebeuren met het geld voor doelstelling 2-gebieden.

De vragen van mevrouw Declercq zijn zo ruim dat het hier over meer dan een interpellatie gaat. We moeten de kustactoren zeker eens bij elkaar brengen om uit te maken hoe al die verschillende vragen en visies kunnen worden gestructureerd in een enkel uitgangspunt.

Het is goed dat er nu geld beschikbaar is en dat er ideeën zijn. Ik zou graag weten hoe dat geld zal

worden verdeeld, maar op dit ogenblik ben ik tevreden.

De voorzitter : De heer Ramoudt heeft het woord.

De heer Didier Ramoudt : De vragen die mevrouw Declercq aan de minister stelt, zijn zeer complex. In haar vragen mis ik echter een groen accent.

Als we a zeggen moeten we ook b zeggen. We moeten niet enkel rekening houden met het toerisme, maar ook met wat er op stapel staat. Ik wil me hier niet onmiddellijk uitspreken over een kustpolderdecreet, maar we moeten ons toch eens bezinnen. Ik juich de plannen van de minister toe, maar ik zou niet willen dat we straks moeten vaststellen dat de kust de draagkracht voor al die plannen mist.

Ik wil aan de minister het signaal geven dat we het evenwicht moeten bewaren, zeker als het over de kust gaat. Ik ben niet tegen natuur, maar ik ben ook niet iemand die zegt dat de mens er is voor de natuur en niet de natuur voor de mens. Ik wil waarschuwen voor wat er zich binnen een aantal jaren zou kunnen voordoen. We zouden dan tot de vaststelling kunnen komen dat de kust het veel te goed doet, dat er te veel initiatieven genomen zijn en dat er geen draagkracht meer is. Dan zouden we de klok moeten terugdraaien.

De voorzitter : Mevrouw Declercq heeft het woord.

Mevrouw Veerle Declercq : Als het groene accent niet tot uiting gekomen is, kwam dat doordat ik mijn interpellatie wou inkorten. Mijn vertrekpunt is zeker groen, namelijk mijn bezorgdheid om de kust. Op zich is de kust zo aantrekkelijk door zijn natuur, zijn duinen, zijn rust, zijn stilte. Als we die elementen wegnemen, is dat slecht voor het toerisme.

De voorzitter : Minister Landuyt heeft het woord.

Minister Renaat Landuyt : Ik wil kort en efficiënt antwoorden. Ik deel de mening dat er een nood is aan een algemene kustvisie. Ik werk met de kust in 2006 als perspectief. Ooit wil ik een beleidsnota voorleggen die onze visie over de kust verduidelijkt.

Hoe hebben we ons gewapend om gestructureerd en vooral ook ecologisch verantwoord te werken? In het Kustactieplan, waarvoor Vlaanderen de volgende jaren 500 miljoen frank over heeft, zijn criteria ingebouwd. Ik beslis dus niet zomaar over de steun aan projecten. In een besluit van de Vlaamse

Landuyt

regering van 8 december 2000 wordt de hele procedure beschreven. Ik wil u die tekst wel eens overmaken. Het gaat via een jurysysteem. De jury moet de projecten toetsen aan de verschillende criteria. Een van die criteria is 'het bewaren en opwaarderen van de natuurlijke kwaliteiten van het kustgebied'. Ook architecturaal zouden we een en ander moeten bewaken. In de criteria werd dus zeker wel rekening gehouden met uw groene bezorgdheid.

Ook in het programmeringsdocument voor doelstelling 2-gebieden hebben we in samenspraak met de provincie en met de Vlaamse regering het nodige gedaan om die criteria in te bouwen. Het beslissingsmechanisme voor degenen die van deze cofinancieringsmogelijkheid van een miljard frank willen genieten, verloopt ook volgens bepaalde voorwaarden waaraan voldaan moet worden. Dat gaat via het provinciale niveau van het managementcomité tot de sturing van de Vlaamse regering. In de tekst kunt u de criteria terugvinden. De ecologische meerwaarde wordt dus altijd in het oog gehouden.

Ik wil mevrouw Declercq eraan herinneren dat ik verslaggever was in het debat over het duinendecreet. Hierin hebben we voor het eerst decretaal de bescherming van onder andere de kustduinen beschreven. Ik ben een groot voorstander van het kustpolderdecreet van de heer Maes en anderen, die hetzelfde mechanisme in werking willen stellen, maar dan een eindje verder van de kustlijn. Ik ben ook blij dat Toerisme Vlaanderen in de toekenning van projecten aan de kust altijd als voorwaarde stelt dat die verantwoord moeten zijn inzake ruimtelijke ordening en dergelijke. Bij alle mogelijke nieuwe projecten aan de kust wordt de natuurwaarde, waarvan mevrouw Declercq en de heer Maes pleitbezorgers waren, altijd goed in het oog gehouden.

Mevrouw Veerle Declercq : Ik heb de selectiecriteria op basis waarvan de jury de aanvraag beoordeelt bij me, en ik lees dat hier nergens. Dat staat wel in het plan van doelstelling twee, maar hier niet.

Minister Renaat Landuyt : In doelstelling twee werd het ruim omschreven, maar in het Kustactieplan, het besluit van de Vlaamse regering van 8 december, kunt u bij de selectiecriteria onder punt 3j

het volgende lezen : 'Het bewaren en opwaarderen van de natuurlijke kwaliteiten van het kustgebied'.

Mevrouw Veerle Declercq : Dat staat niet in mijn tekst. Ik heb hier als artikel 3 'criteria waarop de jury beoordeelt', maar daar staat niets in over natuur.

Minister Renaat Landuyt : U hebt een oudere versie van het document, ik citeer uit de eindversie.

Om de vele contacten aan de kust coherenter te laten verlopen hebben we nu een afspraak gemaakt met het lid van de bestendige deputatie dat bevoegd is voor Toerisme en de kustburgemeesters. We zullen regelmatig samenkomen om het te hebben over toeristische projecten. De jaren die nu volgen, zijn zeer belangrijk, daarom moet er samenspraak zijn. Men groeit naar een sterke consensus. Die consensus wordt ook sterk bepleit omdat iedereen er belang bij heeft om het toeristisch draagvlak te bewaren, en dat houdt ook respect voor de ecologische waarden in. Ik denk dat de consensus hierover veel groter is dan in het verleden. Bij de uitbouw van het provinciaal ruimtelijk structuurplan zullen problemen uit het verleden weggewerkt moeten worden, bijvoorbeeld in verband met het strand. De sfeer is zeer goed, er is een sterke evolutie naar meer samenwerking en meer respect voor het milieu, omdat iedereen de waarde daarvan beseft.

Mevrouw Veerle Declercq : Ik dank de minister en ben heel hoopvol. Ik wil ook vragen dat we de rol die we als parlement hebben, blijven spelen door aan concrete opvolging te doen. Dat moet niet elke week gebeuren, maar we moeten op de hoogte blijven van wat er gebeurt op het vlak van toerisme aan de kust.

Minister Renaat Landuyt : De kust moet er in 2006 anders uitzien dan vandaag. Ik denk na over de actie Kust 2006 en probeer daar enkele teksten over te schrijven. Eventueel zal een en ander ook virtueel worden gevisualiseerd.

De voorzitter : We zullen nog gelegenheid hebben om deze zaak aan bod te laten komen in de gedachtewisseling over sociaal toerisme die gepland is voor de eerste helft van mei 2001.

Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Didier Ramoudt tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over een classificatie van vakantieverblijven

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Ramoudt tot de heer Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over een classificatie van vakantieverblijven.

De heer Ramoudt heeft het woord.

De heer Didier Ramoudt : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, volgens het West-Vlaams Economisch Studiebureau bedroeg de totale logiescapaciteit aan de Belgische kust in 1999 492.415 bedden. Hiervan heeft 62,3 percent betrekking op individuele huurvakantiewoningen en tweede verblijven, en 37,3 percent op de overige logiesvormen. We stellen vast dat er in een periode van acht jaar tijd, namelijk tussen 1989 en 1997, over de hele kust een grote verschuiving in het aanbod was. De hotels verloren ongeveer 6000 bedden, de campings 5000 verblijfplaatsen, de vakantiecentra 3000 verblijfplaatsen en de jeugdlogies 1700 bedden. De vakantie dorpen kenden een kleine stijging met 1200 bedden. Bij de individuele huurvakantiewoningen en tweede verblijven zien we een astronomische stijging met bijna 60.000 verblijfplaatsen. De verliezen bij de andere logiesvormen werden dus ruim gecompenseerd door de appartementen. We moeten een kat een kat noemen, het gaat hier eigenlijk om de appartementen.

Een groot deel van deze logiescapaciteit valt dus onder een categorie, zonder een verdere specifieke indeling. Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen huurwoningen en tweede verblijven en er worden geen aanwijzingen gegeven op het gebied van kwaliteit van de accommodatie noch van de omgevingsfactoren. We moeten ook rekening houden met het feit dat tweede verblijven door de eigenaars vaak als vakantie woningen worden verhuurd in een parallel circuit. Het is in deze vraag om uitleg niet de bedoeling hier dieper op in te gaan, maar ik wil toch even iets aanstippen, namelijk de trend om een vakantie woning te verhuren en daarbij welbepaalde diensten te leveren, zoals het ter beschikking stellen van lakenpakketten of het leveren van maaltijden. Hier zit ongetwijfeld genoeg stof in voor verdere discussie. De Vlaamse Raad voor Toerisme adviseerde namelijk om een kaderdecreet te maken voor de uitwerking van specifieke uitvoeringsbesluiten voor elk segment van de toeristische logiesmogelijkheden.

In de editie van het informatieblad van Toerisme Vlaanderen van december-januari 2000-2001, nummer 70, zet de Vlaamse Raad voor Toerisme daar een vraagteken bij. Ik heb dan ook de volledige adviesnota schriftelijk aangevraagd. Ik heb ook een mail gestuurd. Mijn brief dateert van 9 januari 2001, maar ik wacht vandaag nog altijd op het advies van de Vlaamse Raad met betrekking tot de controle van hygiëne, veiligheid en comfort van toeristische logiesmogelijkheden. De brief was dus gericht aan het secretariaat van de Vlaamse Raad voor Toerisme. Ik heb dit in het verleden al gezegd : uw instrument draait niet zoals u denkt dat het zou kunnen draaien. Er is hier dus nog heel wat werk aan de winkel, het is niet al goud wat blinkt.

Om mijn vraag naar meer duidelijkheid over de mogelijke classificatie van individuele huurvakantiewoningen te motiveren, is een voorbeeld hier wel op zijn plaats. Mijn voorbeeld dateert van vorige zomer. Door de gunstige weersomstandigheden steeg de vraag naar logiesmogelijkheden aan de kust op een bepaald moment enorm. Dit gebeurde op een ogenblik dat de kusthotels vrijwel vol zaten. Een journalist voerde toen een onderzoek naar de mogelijkheden om voor enkele dagen een individueel vakantieappartement te huren met twee slaapkamers, modern comfort en zicht op zee. Dit onderzoek, dat misschien niet erg grootschalig was, leverde het volgende op. De huurprijs varieerde al naargelang de gemeente van 8.000 tot 20.000 frank. Er was een groot verschil in het al dan niet inbegrepen zijn van water, elektriciteit, schoonmaakkosten en dergelijke. Ook wat betreft de waarborg was er een variatie van 2.000 tot 5.000 frank. De waarborg stond niet altijd in verhouding tot de gevraagde huurprijs. Van een duidelijk systeem van controle om de waarborg aan de huurder terug te bezorgen was geen sprake.

Ik wil hier de principes van vraag en aanbod natuurlijk niet in twijfel te trekken of me mengen in de zelfregulerende principes van de vrije markt. Een zo grote diversiteit aan kwaliteit en prijzen voor eenzelfde product in een en dezelfde sector kan de consument echter geen sluitende garanties geven dat zijn vakantie aan de Vlaamse kust zal verlopen zoals hij zelf verwacht, in elk geval op het gebied van logies. Het valt bovendien te verwachten dat deze logiesvorm nog verder zal worden uitgebouwd. Daarom is het noodzakelijk dat er binnen deze categorie van vakantieverblijven een vorm van classificatie wordt uitgewerkt. De verschillen tussen de individuele huurvakantiewoningen onderling zijn immers enorm. Een duidelijke definitie van het product huurvakantiewoning en

Ramoudt

een duidelijke categorisering zou de toerist een aanduiding kunnen geven van de verhouding tussen prijs en kwaliteit en van wat hij kan verwachten van het door hem gehuurde vakantieoptrekje. Zo'n systeem zou het aantal onaangename verrassingen voor de vakantiegangers tot een minimum kunnen herleiden, en zou het imago van de kust in het algemeen ten goede komen.

Misschien kan gedacht worden aan een systeem met sterren of andere symbolen, zoals in de hotelsector, gecoördineerd door Toerisme Vlaanderen. Ook in het buitenland worden zulke systemen toegepast. Ze kunnen de klanten een beeld geven van de vakantiewoning, en van de prijskwaliteitverhouding.

Mijnheer de minister, het aandeel van de huur van individuele vakantiewoningen en tweede verblijven stijgt. Weet u of die trend zal voortduren? Overweegt u maatregelen voor een classificatie of een andere vorm van kwaliteitsaanduiding, eventueel op vrijwillige basis, in het segment van de huurvakantiewoningen en appartementen? Zo ja, binnen welke termijn denkt u dat te doen? Zo nee, waarom niet?

De voorzitter : Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik sluit me aan bij de vragen van de heer Ramoudt, en zijn pleidooi voor een classificatie in categorieën.

Mijnheer de minister, weet u ook wat de verschillende deelsectoren, qua vormen van logies, hier zelf over denken? Bestaat daar een inventaris van? Hebben zij zich daarover uitgesproken, eventueel naar aanleiding van het advies van de Vlaamse Raad voor Toerisme?

Het zal uiteraard ook belangrijk zijn duidelijke criteria voorop te stellen, niet in het minst om achteraf ook een controle te kunnen uitvoeren. Het volstaat immers niet om labels, klavertjes, sterren of badges uit te delen. Wat is het prijskaartje van zo'n onderneming? Wie zal ervoor zorgen, Toerisme Vlaanderen, de overheid, de minister, of zal het afgewenteld worden op de betrokkene die een aanvraag doet? Moeten we niet eerst de decreten uitvoeren waar classificatie en kwaliteit van afhangen? Ik wil echter alvast graag meedoen aan een denkoefening.

Mijnheer de voorzitter, er is een tijd geweest dat we automatisch de integrale verslagen kregen van de Vlaamse Raad voor Toerisme, maar dat gebeurt nu niet meer. Misschien moet u daar nog eens op aandringen.

De voorzitter : De heer Maes heeft het woord.

De heer Jacky Maes : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik deel de bezorgdheid van de heer Ramoudt. Het is moeilijk om de weg te vinden in de wirwar van initiatieven aan de kust. De campings spelen een heel voorname rol. Die sector is wel gesaneerd, maar is eigenlijk vervangen door vakantieverblijfparken. Vroeger kwamen de mensen voor twee weken op kamers aan de kust.

Vooraleer we overgaan tot een classificatie, hebben we een definitie nodig van alle soorten van vakantieverblijven. We hebben nog steeds moeilijkheden met permanente bewoning op campings en vakantieverblijfparken, waarvan gedeelten gemeen zijn, en andere gedeelten niet. Daar bestaan geen definities van.

Mijnheer de minister, we hebben u een hele tijd met rust gelaten inzake de sanering van de campings. We hadden immers de indruk dat de zaken goed liepen. Het zou echter nuttig zijn om voor de zomer een stand van zaken van die sanering op te maken. Kunt u daarop antwoorden in naam van uw collega?

De voorzitter : Minister Landuyt heeft het woord.

Minister Renaat Landuyt : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik ben graag bereid een stand van zaken te geven inzake de campings. De PV's zouden nauwgezet opgevolgd kunnen worden. Dat zou het beleid vooruit helpen. Ik overweeg dan ook Toerisme Vlaanderen te vragen om zelf een paar processen aan te spannen. We hebben er altijd voor gezorgd dat de meest flagrante gevallen gevebaliseerd werden, op de meest eenvoudige wijze, zodat er geen discussie mogelijk zou zijn.

In Tongeren blijken er nu echter drie PV's te liggen die al een klein jaar oud zijn. Het parket zegt daarover dat eraan gewerkt wordt. We kunnen dat aan kaarten in het institutioneel overleg, maar met rechtstreekse dagvaarding en burgerlijke partijstelling kan Toerisme Vlaanderen misschien wat verder komen. Ondertussen komt er zowat dagelijks een vergunning binnen. We moeten de druk hoog houden. De sanering is volop aan de gang.

Landuyt

De gegevens van het West-Vlaams Economisch Studiebureau WES van 1997 zijn moeilijk aan te vullen met evenwaardige latere gegevens. De tendensen kunnen min of meer afgeleid worden uit een analyse van de gegevens over tweede verblijven in de gemeentelijke belastingskohieren. De cijfers van het WES blijken echter hoger te liggen dan die van de belastingskohieren. Dat fenomeen is niet specifiek voor de kust, maar veeleer algemeen. We kunnen dus het aantal tweede verblijven niet afleiden uit de belasting op tweede verblijven.

Er is wel nog een kleine bevraging geweest, waaruit bleek dat de tendens stijgend is. Er zijn steeds meer tweede verblijven waarvan we niet goed weten op welke manier ze tweede verblijf zijn. Zo kan een tweede verblijf ter beschikking gesteld worden van een vriend, maar sommige mensen blijken een wel zeer ruime vriendenkring te hebben.

Het is juist dat de Vlaamse Raad voor Toerisme een advies heeft gegeven op 20 september 2000. De Vlaamse Raad zou moeten kunnen beschikken over twee personen voor het secretariaat. Er zijn voortdurend moeilijkheden om die in te vullen. Ik heb daar geen vat op, omdat de secretaris-generaal bevoegd en verantwoordelijk is. De enige doelstelling die hij voor mij moet vervullen, is te zorgen voor personeel. Er is een kader, en als het personeel er is, kunnen wellicht regelmatig adviezen verleend worden.

Ik stel voor dat de commissievoorzitter mij in naam van de commissie een bericht stuurt. Ik zal het zeker doorsturen naar de bevoegde personen. Die documenten zijn immers het beste antwoord op uw vragen over classificatie en kwaliteitsaanduiding. Veel politieke discussie zal hierover niet bestaan, tenzij over de beleidskeuze hoever we gaan bij de reglementering.

Een andere vraag is hoever men moet gaan in het propageren van de juiste kwaliteiten op het terrein. Ik wens het advies van de Raad voor Toerisme te volgen. We werken momenteel aan een kaderdecreet. Er is een werkgroep opgericht bestaande uit leden van de Raad, Toerisme Vlaanderen en het kabinet. Daarbij zitten ook een aantal juristen, die kijken of alles juridisch correct is. De bedoeling is om een tekst klaar te stomen tegen volgend jaar. Ik vermoed dat we de bespreking hier in 2002 kunnen afronden. Ik hoop het huidige ritme te kunnen aanhouden. Ik zal u de nuances van de adviezen in elk geval opsturen.

De voorzitter : De heer Ramoudt heeft het woord.

De heer Didier Ramoudt : Mijnheer de minister, het ontgaat me een beetje wat uw antwoorden zijn op mijn concrete vragen.

Minister Renaat Landuyt : U vroeg of ik maatregelen overweeg om binnen dit segment van de markt een dergelijke classificatie of een andere vorm van kwaliteitsaanduiding uit te werken. Zo ja, binnen welke termijn ? Ik antwoord daar bevestigend op conform het advies van de Raad voor Toerisme. Wat betreft de termijn wil ik klaar zijn tegen het einde van 2002. Ik wil het ontwerp van decreet voor het zomerreces van 2002 neerleggen. Na de vakantie kan dan de bespreking in het parlement volgen. Ik heb dus op al uw vragen geantwoord.

De heer Didier Ramoudt : Ik had begrepen dat u het had over het kaderdecreet en niet over mijn specifieke vragen. Voor het imago van de kust dring ik niet aan op een of andere vorm van verplichte classificatie. Mijn enige betrachting is dat wanneer een agentschap een appartement aanbiedt, de koper weet wat hij voor zijn geld kan verwachten. Er moeten criteria komen zodat de mensen geen kat in een zak kopen.

Minister Renaat Landuyt : U hebt gelijk op alle vlakken.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Trees Merckx-Van Goey tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, in verband met de financiële situatie van de Koninklijke Maatschappij voor Dierkunde Antwerpen

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Merckx-Van Goey tot de heer Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, in verband met de financiële situatie van de Koninklijke Maatschappij voor Dierkunde Antwerpen.

Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Vorige week was er het afscheid van de directeur van de Antwerpse Zoo. Het is duidelijk dat de problemen er niet eenvoudiger op worden. Er is natuurlijk de problematiek van de erg besmettelijke ziekte,

Merckx-Van Goey

mond- en klauwzeer. Dit vergt allerlei bijkomende voorzorgen. Er zal in vaccinatie moeten worden voorzien omwille van de specifieke kweekprogramma's. Dit brengt uiteraard bijkomende kosten mee.

Ten tweede hebben we in de pers kunnen lezen dat er een masterplan is. We zijn daar niet van op de hoogte, maar ik vermoed dat de minister dat wel is. Kan hij ons dat bezorgen? Weet hij hoe het tot stand is gekomen? Wat is de basis? Is daarover overleg gepleegd met de dierentuin? De dierentuin werkt met de laagste toelage van de overheid. Is de minister bereid om in de nodige financiële middelen te voorzien voor de uitvoering van het masterplan? De budgetcontrole moet nog doorgaan. Wordt daarin in extra middelen voorzien voor de dierentuin?

De voorzitter : Minister Landuyt heeft het woord.

Minister Renaat Landuyt : U vroeg of het masterplan zoals opgesteld door de KMDA wordt uitgevoerd en of ik in een bijsturing voorzie. Het masterplan is wat mij betreft achterhaald. We werken aan een herstelplan in goede samenspraak met de nieuwe leiding. We bekijken momenteel hoe we nuttige dingen kunnen doen om te komen tot een goed toeristisch product met educatieve waarde.

De voorzitter : Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Ik begrijp dat de minister in tijdsnood zit, maar dat is geen reden om het simplistisch voor te stellen. Zelfs als het

masterplan achterhaald is, kan de minister het ons bezorgen. Dat zal ons toelaten een en ander op te volgen. Ik vraag me trouwens af waarom het achterhaald is.

Ik geloof dat de minister bereid is nuttige dingen te doen, maar mijns inziens moet het verder gaan. Dat zal zich onder andere ook moeten vertalen in financiële middelen. Het is belangrijk dat de herstructurering kadert binnen het belang dat de minister hecht aan dagtoerisme en sociaal toerisme. De locatie van de dierentuin in het centrum van Antwerpen is ideaal. Ik denk dus dat u meer zult moeten doen dan enkele nuttige dingen. Ook op dit vlak verwacht ik van de commissievoorzitter een initiatief om een werkbezoek te organiseren. We moeten minstens over de documenten beschikken zodat we ons kunnen voorbereiden. Op die manier kan er een efficiënt gesprek plaatsvinden. Ik twijfel niet aan de goede bedoelingen van de minister. Ik meen evenwel dat een parlementaire reflex hier gepast zou zijn. We willen immers met kennis van zaken aan het gesprek deelnemen.

De voorzitter : Mevrouw Merckx, ik heb reeds de opdracht gegeven om een kopie van het Masterplan te vragen en om dit aan de leden van deze commissie te bezorgen. Uw voorstel zal tijdens de regeling van de werkzaamheden worden behandeld.

Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 16.39 uur.*
